Participatieprocesplan Kinderdorp Neerbosch

1. Aanleiding

Op 19 december 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met de aankoop van gronden van ontwikkelaar Plegt-Vos in Kinderdorp Neerbosch. Daarnaast heeft de raad opdracht gegeven een integraal ontwikkelplan voor dit gebied op te stellen. De raad heeft de wens uitgesproken betrokken te worden bij de totstandkoming van het integrale ontwikkelplan. De ambtelijke organisatie is aan de slag gegaan met het uitwerken van de aanpak om te komen tot een integraal plan.

1. Achtergrondinformatie

Kinderdorp kent een lange en bijzondere geschiedenis. Het was ooit de grootste weesinrichting van Nederland met bijna 1100 kinderen en heeft zich in de 150 jaar daarna ontwikkeld tot een groen gebied met veel ruimte voor zorg- en (speciaal) onderwijsinstellingen. Het kerkje, waar het Van 't Lindenhout museum gevestigd is, de begraafplaats, verschillende paviljoens en een aantal huizen weerspiegelen deze geschiedenis. Ondanks dat het een bijzonder gebied is met een bijzondere geschiedenis, kennen maar weinig inwoners uit andere delen van de stad het gebied.

Het gebied is sinds de oprichting van de weesinrichting in 1866 in handen geweest van particulieren (oa. van 't Lindenhoutstichting). De laatste decennia heeft de openbare ruimte weinig aandacht gekregen en is daardoor behoorlijk verouderd. Nu de gemeente eigenaar is gevonden van de gronden, kunnen we daar verandering in aanbrengen. Opdracht is om de aankoop van de gronden terug te verdienen met het toevoegen van nieuwe functies, bijvoorbeeld extra woningen.

In de periode van aankoop tot heden is een projectteam samengesteld en hebben we een eerste analyse van het gebied gemaakt. Dit hebben we gedaan door binnen de ambtelijke organisatie informatie op te halen van zowel de beleidsdisciplines als de collega's die betrokken zijn vanuit beheer. Hieruit blijkt dat er naast de ontwikkelopgave uit de planexploitatie ook een flinke beheeropgave ligt. Kinderdorp Neerbosch heeft te maken met achterstallig onderhoud op alle vlakken waaronder riolering, groen, wegen en verlichting. Uit de analyse blijkt ook dat het gebied te maken heeft met verscheidene hindercontouren: geur, geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid, en bedrijfszonering. Dit wordt veroorzaakt door de snelweg A73, de nabijheid van de Afvalverwerking Regio Nijmegen, de rioolwaterzuivering, de nabijheid van bedrijventerrein TPN West, en hoogspanningsmasten die over het gebied heen gaan. Ook weten we nu dat er verschillende (bedreigde) diersoorten leven in het gebied, dat er een waterbergingsopgave ligt, en dat de infrastructurele verbinding in het gebied en van het gebied met de rest van de stad voor verbetering vatbaar is. Al deze factoren dragen bij aan de complexiteit van de ontwikkeling van dit gebied.

Het voorstel is om het integrale ontwikkelplan vorm te geven door een ambitiedocument met een beheerplan op te stellen. Het ambitiedocument richt zich hierbij op de ontwikkelopgave zoals vormgegeven in de vastgestelde planexploitatie. Het beheerplan richt zich op de openbare ruimte in het gebied. Voor het opstellen van deze documenten is participatie nodig, dit zal gezamenlijk worden opgepakt. In dit participatieprocesplan wordt de plan van aanpak omschreven.

2. Participatie uitgangspunten

- We gaan omwonenden en andere stakeholders actief betrekken om inzicht te krijgen in hun ideeën en mogelijke risico's.
- Er wordt een klankbordgroep (KBG) opgericht bestaande uit diverse type stakeholders (bewoners, bedrijven, instellingen, museum/stichting).
- De klankbordgroep wordt minstens tweemaal geraadpleegd over de inhoud van het ambitiedocument. Dit aantal kan worden bijgesteld wanneer de klankbordgroep hier behoefte aan heeft.
- Omwonenden en andere stakeholders kunnen tijdens informatieavonden aangeven wat zij belangrijk vinden voor het gebied en kunnen reageren op het concept ambitiedocument.
- Na elk participatiemoment vragen we aanwezigen om kort te evalueren op het participatieproces.
- Het college neemt een besluit over het ambitiedocument. Zij worden middels een participatieverslag op de hoogte gebracht van de wensen van stakeholders in het gebied.
- De raad informeren we over het proces en het integrale ontwikkelplan middels een raadsinformatiebrief.

3. Doelstellingen participatieproces

- Met de input vanuit stakeholders het ambitiedocument en het beheerplan verbeteren zodat deze nog beter aansluiten bij het gebied.
- Inzicht krijgen in welke belangen er spelen in het gebied zodat daar in het project/ambitiedocument waar nodig op ingespeeld kan worden.
- Alle stakeholders de mogelijkheid geven om ideeën, wensen en risico's te delen voor de inrichting van het gebied.
- Stakeholders de mogelijkheid bieden om te reageren op het ambitiedocument. Stakeholders inzicht geven in elkaars belangen en in de complexiteit van het project/gebied.
- Verwachtingsmanagement: stakeholders inzicht geven in de planning van deze projectfase en de ruimte voor participatie.

4. Stakeholderanalyse

De belangrijkste externe stakeholders zijn:

- **Omwonenden**: benadrukken het belang van onderhoud, groen en rust. Hebben geen behoefte aan meer bedrijven of zware zorg in het gebied. In plaats daarvan zien ze liever een aantal extra woningen, maar niet iets massaals.

- **Aangrenzende bedrijven** (waaronder ook de ARN, rioolzuivering, Nederzand en TPN west): willen nu en in de toekomst niet gehinderd worden in hun bedrijfsvoering. Deze bedrijven willen de mogelijkheid hebben om te kunnen opschalen zonder daarbij gehinderd te worden door eventuele extra woningen in Kinderdorp Neerbosch.

- **Instellingen op Kinderdorp Neerbosch**: in het algemeen willen deze instellingen de rust in het gebied behouden, en zelf de ruimte houden/krijgen om hun werk te blijven uitvoeren. Ze zijn gebaat bij een betere bereikbaarheid van het gebied.

    - Alyosius Park Neerbosch: gaat in de toekomst misschien samengevoegd worden met school de Aventurijn. Deze samenvoeging zien ze nadrukkelijk niet voor zich binnen Kinderdorp

Neerbosch vanwege de afgelegen ligging en stempel(200 extra leerlingen) die dit zou drukken op het gebied.

  - Leo Kannerhuis/Parnassia: wil uitbreiden. Bestaande paviljoens voldoen niet meer aan huidige eisen. De gemeente werkt mee om een nieuw zorggebouw voor de huisvesting van 12 patiënten op het terrein van Parnassia te realiseren. Overige paviljoens wil de gemeente behouden vanwege cultuur historische waarde.

  - RIBW: beschermd wonen voor jongvolwassenen.

  - Kinderdagopvang Spoenk (Kion).

  - Together Wonen: Together Wonen is een woonvorm voor alle doelgroepen uit de maatschappij. Hun doelstelling is om in leegstaande gebouwen als zorginstellingen, kantoren en scholen unieke woongemeenschappen te creëren, bestemd voor o.a. jong en oud.

  - GrandCare: zet zich in voor mensen met enkelvoudige of meervoudige problematiek. Het logeerhuis heeft 20 kamers en is voor mensen van alle leeftijden en uiteenlopende behoeften.

  - Huize Mientje: kleinschalig verzorgingshuis, biedt plaats aan 9 senioren, al dan niet met geheugenproblematiek.

- **Van 't Lindenhout Museum**: wil het museum uitbreiden door de aankoop van een Paviljoen van de Leo Kannerhuis organisatie/Parnassia. Zij zijn tegen de sloop van de paviljoens. Het museum wil professionaliseren en meer bekendheid en bezoekers. Het museum wil in het gebied meer aandacht vestigen op het cultuur-historische verleden en nog bestaande structuren/gebouwen meer nadruk geven.

5. Participatieproces

Het opstellen van het ambitiedocument doen we samen met bewoners, maatschappelijke instellingen en bedrijven (op het terrein en in het omliggende gebied), en het museum in de vorm van een participatieproces.

In het voorjaar en in de zomer van 2022 is er met meerdere partijen contact geweest om aan te geven dat de gemeente aan de slag gaat met het maken van plannen voor het gebied. Zo is er gesproken met de Belangen Vereniging Kinderdorp Neerbosch, het museum, Parnassia, vastgoedeigenaar paviljoens Together Wonen, Boer Siem en zijn we aangesloten bij een gezamenlijk overleg van de verschillende (zorg)instellingen op het terrein. Eind van de zomer spreken we ook met TPN West.

Deze partijen kennen het gebied goed. Echter, er zijn ook tegengestelde belangen. Zo geven een aantal bewoners aan geen voorstander te zijn van meer zorginstellingen in het gebied, en willen omliggende bedrijven juist liever geen extra woningen die hun bedrijfsvoering mogelijk in de weg gaan zitten. Parnassia wil graag vier paviljoens die in hun bezit zijn slopen, terwijl het museum graag dit cultureel erfgoed wil behouden.

In het participatieproces willen we alle stakeholders de mogelijkheid geven hun belangen kenbaar te maken. We starten het participatieproces met een algemene informatieavond om vervolgens een representatieve klankbordgroep te vormen die middels werksessies adviseert over de inhoud van het ambitiedocument en het beheerplan. Naast het betrekken van de klankbordgroep houden we ook de overige betrokkenen in het gebied op de hoogte . Dit willen we doen door de inzet van mijnwijkplan, brieven en informatieavonden.

In het participatieproces zien we verschillende stappen voor ons in de komende maanden. De inhoud en de frequentie van deze bijeenkomsten kunnen nog aangepast worden in overeenkomst met de belanghebbenden.

1. **Kennismakingsgesprekken**
   Tijdens kennismakingsgesprekken met bewoners, instellingen en bedrijven hebben we de ontwikkelingen rondom Kinderdorp uitgelegd. Ook hebben we aanwezigen gevraagd om te komen naar de informatieavond en zich aan te melden voor een klankbordgroep. In deze gesprekken haalden we ook meer informatie op over het gebied en de partijen en belangen die een rol spelen.
2. **Informatiebrief**
   We sturen een brief naar bewoners en andere belanghebbenden in het gebied. In deze brief geven we uitleg over de plannen van de gemeente en nodigen we iedereen uit voor een informatieavond. Tevens doen we een oproep voor deelname aan de klankbordgroep en delen we contactinformatie (mijnwijkplan en een mailbox).
3. **Informatieavond: ophalen van belangen**
   We organiseren een informatieavond in het museum om bewoners en gebruikers van het gebied te informeren over de plannen die de gemeente heeft. Tijdens deze avond bespreken we ook het participatieprocesplan. Tot slot gaan we ophalen welke ideeën en wensen er bij alle betrokkenen leven. Dit doen we middels een interactieve postersessie.
4. **Klankbordgroep: oprichting**
   Het is de bedoeling dat er na het organiseren van de informatieavond duidelijkheid is over de vorm en samenstelling van de klankbordgroep. We organiseren na de informatieavond daarom een overleg waarin we hun rol, samenstelling en het participatieproces bespreken. Deze klankbordgroep moet representatief zijn voor het gebied, bestaande uit bewoners, bedrijven, instellingen en het museum. Ook bespreken we de uitkomsten van de informatieavond en welke punten de klankbordgroep graag verwerkt ziet in de uitgangspunten notitie die de gemeente gaat opstellen.
5. **Klankbordgroep: reactie op uitgangspuntennotitie**
   Vervolgens organiseren we een interactieve sessie met de klankbordgroep. Ook enkele interne collega's worden voor deze sessie uitgenodigd. We bespreken de uitgangspunten van het ambitiedocument die door het projectteam zijn opgesteld aan de hand van alle input van interne ambitiesessies en de input van de informatieavond. We vragen de klankbordgroep om te reageren op dit document. Hierna wordt de uitgangspuntennotitie uitwerkt tot een concept ambitiedocument
6. **Informatieavond: reactie op concept ambitiedocument**
   Het concept ambitiedocument wordt op een informatieavond gepresenteerd aan alle belanghebbenden in het. We halen deze avond reacties op en verwerken zoveel mogelijk in het document.
7. **Klankbordgroep: reactie op ambitiedocument**
   We bespreken met de klankbordgroep of de reacties die opgehaald zijn op de informatieavond goed in de nieuwe versie van het ambitiedocument verwerkt zijn.
8. **Informatieavond: presentatie definitieve ambitiedocument**
   Als laatste stap organiseren we weer een informatieavond voor alle bewoners en betrokkenen bij het gebied om het ambitiedocument te presenteren.

Van elke stap zal verslag worden gelegd. Hier zullen de belangrijkste wensen en bezwaren in op worden genomen. Ook vragen we na elke stap de betrokkenen of zij tevreden terugkijken op hoe participatie georganiseerd is. Het idee is om dit middels korte anonieme enquêtes op te halen. Hierdoor kunnen we snel inspelen op mogelijke ontevredenheid en ervoor zorgen dat het verloop van het participatieproces aansluit bij de afspraken die we in het begin met de stakeholders maken.

Wat	**Wanneer**	**Met/voor wie**	**Inhoud**
Project start up	Februari 2022	Uitgebreid projectteam	Rondleiding door bewoners
Kennismaking met vertegenwoordigers	7 april 2022	Bewonersvereniging BVKN	- Project update delen

van belangrijke stakeholders: BVKN		Opdrachtgever en projectleider	- Eerste reactie ophalen; welke belangen zijn er - Uitleg volgende stappen. - Check deelname klankbordgroep (KBG)
Kennismaking met vertegenwoordigers van belangrijke stakeholders: instellingen	25 mei 2022	Instellingen: Alyosius Park Neerbosch Leo Kannerhuis/Parnassia RIBW (afwezig) Kion Opdrachtgever en omgevingsmanager	
Interne ambitie sessie	2 juni 2022 9 juni 2022	Projectteam + interne collega's	- Ophalen welke ambities verschillende beleidsterreinen bij het gebied Kinderdorp Neerbosch hebben. - Onderzoeken welke ambities samen kunnen gaan en welke met elkaar botsen. - Verkennen waar in het gebied we deze ambities een plek kunnen geven.
Klankbordgroep: vooroverleg	11 juli 2022	Projectleider en omgevingsmanager Afspraak met bewoner vertegenwoordiging: bewoners van BVKN die zich voor klankbord-groep (KBG) hebben aangemeld, een vertegenwoordiger van de instellingen en het museum.	- Bespreken van participatieproces. - Bespreken van de vorm, activiteiten en doelstelling van de klankbordgroep. - Bespreken van de opzet van de informatieavond en inhoud informatiebrief.
Informatiebrief naar alle stakeholders	15 augustus 2022	Project assistent en omgevingsmanager	- Informatie project delen - Uitnodiging voor informatieavond + aanmelden - Oproep voor KBG. - Informeren over Mijn wijkplan en de algemene mailbox.
Kennismaking met vertegenwoordigers van belangrijke stakeholders: TPN west	Eind augustus 2022	TPN West Opdrachtgever en projectleider	Informeren over het project en bijpraten over de status, het proces toelichten, oproep voor KBG en verwachtingsmanagement.

Wat	Wanneer	Met/voor wie	Inhoud
Informatieavond: ophalen van belangen	5 september 2022	Alle stakeholders Projectteam	- Project update delen - Proces toelichten - Participatieproces toelichten en voorkeuren ophalen - Bespreken klankbordgroep - Communicatie middelen aankondigen: mijn wijkplan - Wensen/aandachtspunten ophalen door middel van interactieve postersessie.
Klankbordgroep: oprichting en in gesprek	11 oktober 2022	Projectteam Interne collega's Klankbordgroep	- Bespreken van de vorm, activiteiten en doelstelling van de klankbordgroep. - Bespreken van de opbrengst van de informatieavond. - Ophalen van belangrijke uitgangspunten.
Opstellen van uitgangspuntennotitie	December 2022	Projectteam	
Klankbordgroep: reactie op uitgangspuntennotitie	24 januari 2023	Projectteam Interne collega's Klankbordgroep	- Presenteren van uitgangspuntennotitie. - Ophalen van reacties.
Uitwerken van uitgangspunten-notitie tot concept ambitiedocument	Februari/Maart 2023	Projectteam	
Klankbordgroep: reactie op concept ambitiedocument	Maart/april 2023	Projectteam Interne collega's Klankbordgroep	
Informatiebrief/uitnodiging voor informatieavond	Eind maart/ begin april 2023	Project assistent en omgevingsmanager	- Korte project informatie - Korte terugblik naar 5 september en proces met KBG - Verwijzing naar mijnwijkplan - Datum en tijd informatieavond - Emailadres delen
Informatieavond: reactie op concept ambitiedocument	April 2023	Alle stakeholders Projectteam	- Presenteren van concept ambitiedocument. - Terugblik op proces met KBG en interne samenwerking - Ophalen van reacties. - Onderzoeken of er nieuwe stakeholders zijn/stakeholders zijn die meer aandacht vragen. - Aangeven dat definitieve ambitiedocument op mijn wijkplan gedeeld wordt, met

			KBG + met mensen die zich hiervoor aanmelden - Bespreken wel/geen informatieavond wanneer ambitiedocument definitief is?
Uitwerken reacties op concept ambitiedocument	Mei 2023	Projectteam	
In gesprek met de klankbordgroep	Mei/Juni 2023	Projectteam Interne collega's Klankbordgroep	- Bespreken van de nieuwe versie van het ambitiedocument
Eventueel: Informatieavond voor alle stakeholders	*Voor zomervakantie 2023*	*Alle stakeholders* *Projectteam*	*Presentatie van definitieve ambitiedocument.*

9. Hoe wordt de gemeenteraad betrokken gedurende het participatieproces?

Met de raad is afgesproken dat ze bij initiatieven met een grote (financiële of emotionele) impact bij de start van het proces worden gevraagd om eventuele aanvullende kaders voor het participatieproces mee te geven. Om af te wegen wanneer dit nodig is, is de participatie-index van het initiatief bepaald. Zie bijlage. Hieronder is een korte toelichting op het scoren van de weegpunten en de weging gegeven, zodat helder is met welke overwegingen de participatie-index tot stand is gekomen. De participatie-index van dit initiatief is level 2. Dit betekent dat de impact op de omgeving gemiddeld is. Dit betekent dat de kaders van het participatieproces door het college worden bepaald. Aan het bepalen van de participatie-index liggen onderstaande overwegingen ten grondslag:

Weeg-punt	**Thema**	**Score + omschrijving**	**Beargumentering van de score**
1	Categorie van het initiatief.	5: herstructurering op wijkniveau.	De invulling van de nieuwbouw heeft invloed op wijkniveau.
2	Algemeen belang: heeft het initiatief invloed op de samenleving?	4: enigszins	Het gaat om de invulling van een groot gebied. Het gebied is omsloten door grote bedrijven en wegen, en er wonen weinig mensen. Het initiatief heeft daardoor beperkt invloed op de samenleving.
3	Maatschappelijke aandacht: krijgt het initiatief veel aandacht in politiek, pers of op sociale media?	2: nauwelijks	Het gebied krijgt weinig maatschappelijke aandacht. Veel inwoners kennen het gebied niet. Er is er weinig aandacht in de pers.
4	Hinder initiatief: is er hinder van het initiatief tijdens en ná realisatie?	4: enigszins	De hinder van het initiatief is afhankelijk van de ambities die worden bepaald. Er zijn veel stakeholders met tegenstrijdige belangen in het gebied, waardoor er altijd een groep zal zijn die meer hinder zal ervaren, terwijl een andere groep het als winst zal zien.
	Gemiddelde score	15 / 4 = 3,75	Level 2: Participatie. Gemiddelde impact op de omgeving.

Bijlage: Bepalen participatie-index

T.B.V. AFWEGING BETREKKEN RAAD BIJ VASTSTELLEN PARTICIPATIEKADERS

Doel

Dit document heeft als doel om een weging te kunnen doen voor het wel of niet betrekken van de raad voor het geven van project-specifieke participatiekaders, bij de start van een initiatief.

Inleiding

Hieronder staan vier thema's omschreven. Deze thema's zijn de weegpunten. Voor het plan / initiatief moet per thema de score worden bepaald. De uiteindelijke gemiddelde scoren bepalen of de raad wel of niet om participatiekaders moet worden gevraagd.

Weegpunten

1
Categorie initiatief
In welke categorie past het initiatief?

- 7 – Grootstedelijke ingreep
- 6 – Herstructurering op stads(deel)niveau
- 5 – Herstructurering op wijkniveau
- 4 – Herstructurering op straatniveau
- 3 – Functiewijziging op stads(deel)niveau
- 2 – Functiewijziging op wijkniveau
- 1 – Functiewijziging op straatniveau

2
Algemeen belang
Heeft het initiatief invloed op de samenleving?

- 7 – Zeer veel
- 6 – Veel
- 5 – Behoorlijk
- 4 – Enigszins
- 3 – Weinig
- 2 – Nauwelijks
- 1 – Niet

3
Maatschappelijke aandacht
Krijgt het initiatief veel aandacht in politiek, pers of op social media?

- 7 – Zeer veel
- 6 – Veel
- 5 – Behoorlijk
- 4 – Enigszins
- 3 – Weinig
- 2 – Nauwelijks
- 1 – Niet

4
Hinder initiatief
Is er hinder van het initiatief voor de omgeving, na realisatie?

- 7 – Zeer veel
- 6 – Veel
- 5 – Behoorlijk
- 4 – Enigszins
- 3 – Weinig
- 2 – Nauwelijks
- 1 – Niet

Weging

Bij de weging wordt het gemiddelde van de scores bij de weegpunten bepaalt. Deze score is de *participatie-index* en bepaalt het level van participatie

5
Participatie-index
Welk participatie-level past bij het initiatief?

Bij een score in level 3 moet de raad bij de start van het initiatief om participatiekaders gevraagd worden.

- 7 / 6 – **Level 3 - Veel participatie** *Veel impact op de omgeving*
- 5 / 4 – **Level 2 - Participatie** *Gemiddelde impact op de omgeving*
- 3 / 2 – **Level 1 - Beperkte participatie** *Weinig impact op de omgeving*
- 1 – **Level 0 - geen participatie** *Geen impact op de omgeving*

Bredere inzet weeg-instrument

Deze participatie-index kan tevens gebruikt worden bij de afweging van de andere onderwerpen in het participatieproces, zoals in te zetten middelen of het bepalen van de mate van inspraak. Kritische noot hierbij is dat een dergelijk weeginstrument nooit aan gezond verstand voorbij mag gaan.